

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας

Ενότητα 5: Νευρώσεις και Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις: Β΄
Μέρος

Μαίρη Γκούβα

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου

Τμήμα Νοσηλευτικής

Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας

Ενότητα 5: Νευρώσεις και Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις: Β΄ Μέρος

Μαίρη Γκούβα

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Γνωριμία με τις βασικές κατηγορίες των νευρωσικών διαταραχών.
- Εξοικείωση με τη συμπτωματολογία των νευρώσεων ώστε να παρέχεται κατάλληλη αξιολόγηση και παρέμβαση από τους επαγγελματίες νοσηλευτές.

Περιεχόμενα ενότητας

- Κατηγορίες νευρώσεων
- Γενικευμένη αγχώδης διαταραχή
- Διαταραχή πανικού
- Αγοραφοβία με ή χωρίς κρίσεις πανικού
- Ειδικές φοβίες
- Ιδιοψυχαναγκαστική διαταραχή
- Σωματόμορφες διαταραχές

Νευρώσεις

Γενικευμένη αγχώδης διαταραχή

Συνεχές υψηλό
επίπεδο άγχους,
που συνδέεται
με τις εμπειρίες
της
καθημερινότητας

Συμπτώματα

- Υπερένταση
- Ανησυχία
- Ευερεθιστότητα
- Διαταραχές ύπνου
- Κόπωση
- Δυσκολία συγκέντρωσης
- Μυϊκή τάση

Επιπτώσεις

- Έκπτωση κοινωνικής λειτουργικότητας
- Έκπτωση επαγγελματικής λειτουργικότητας
- Κατάχρηση αλκοόλ ή άλλων ουσιών (μέσο αντιμετώπισης)

Διαταραχή πανικού

Υποτροπιάζουσες, ξαφνικές κρίσεις
πανικού με απροσδιόριστη πηγή άγχους

Συμπτώματα

Αίσθημα παλμών («η καρδιά πάει να σπάσει»)

Εφίδρωση

Αίσθημα ζάλης/αστάθειας/λιποθυμίας

Ναυτία

Τρόμος

Αίσθημα δύσπνοιας ή ασφυξίας ή πνιγμονής

Οπισθοστερνικό άλγος

Αποπροσωποποίηση ή αποπραγματοποίηση

Φόβος απώλειας ελέγχου ή τρέλας ή θανάτου

Παραισθησίες (μουδιάσματα, μυρμηγκιάσματα)

Ρίγη ή εξάψεις

Επιπτώσεις

Αγοραφοβία με ή χωρίς κρίσεις πανικού

Φόβος του ατόμου ότι είναι παγιδευμένο σε μέρη ή καταστάσεις όπου δεν υπάρχει διαφυγή (π.χ. πολυσύχναστα μέρη)

Το άτομο αποφεύγει αυτές τις καταστάσεις ή ζητά τη συνοδεία συντρόφου.

Τελικά μένει κλεισμένο μέσα στο σπίτι του.

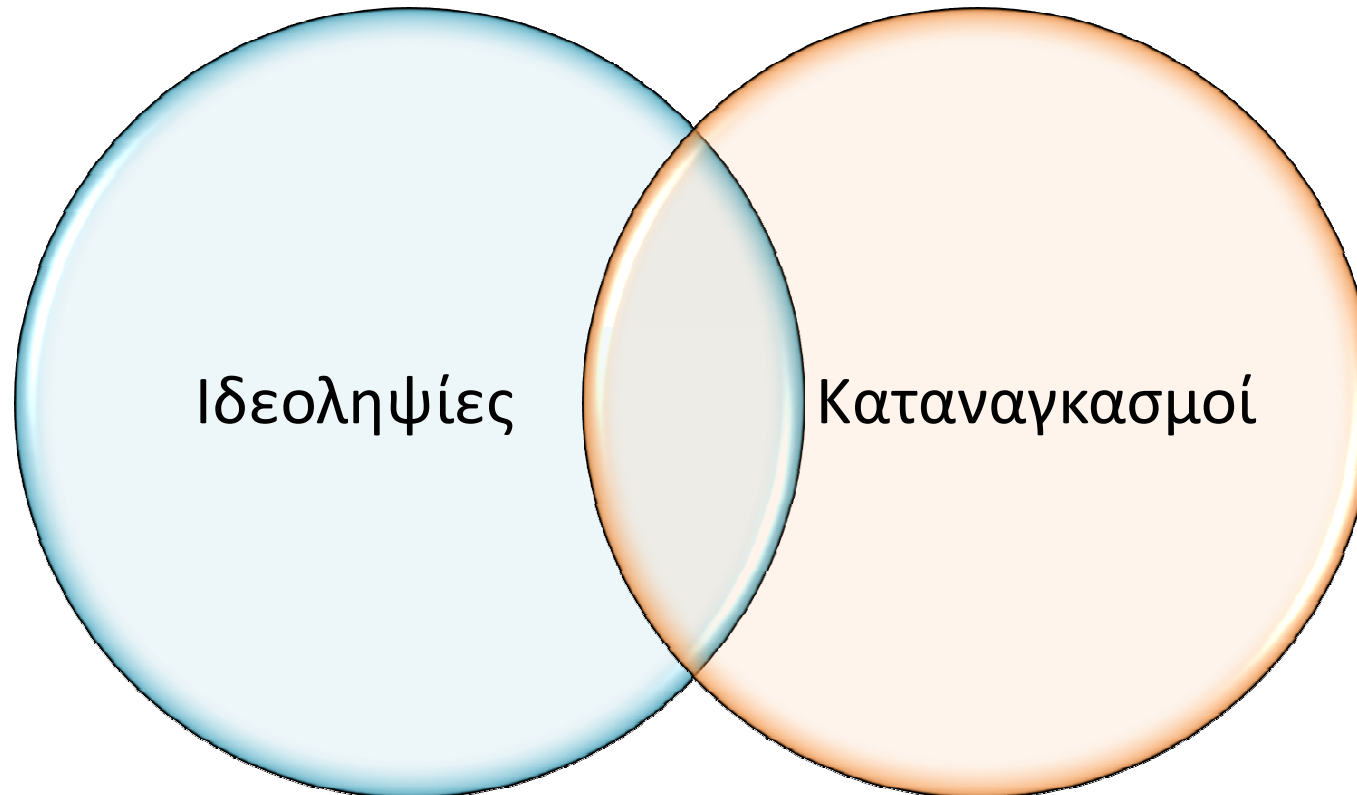
Ειδικές φοβίες

Μη ρεαλιστικοί φόβοι για συγκεκριμένο αντικείμενο (π.χ. ζώο) ή κατάσταση (π.χ. ύψη)

- Η επαφή ή η σκέψη με το φοβικό ερέθισμα προκαλεί άμεσο και υψηλής έντασης άγχος
- Διαχείριση του άγχους μέσω της αποφυγής του φοβικού ερεθίσματος
- Δυσχέρεια σε καθημερινές δραστηριότητες

Ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή

Ιδεοληψίες

Ανεπιθύμητες και επαναλαμβανόμενες σκέψεις ή εικόνες

Αντικείμενα (σκόνη, μικρόβια), μόλυνσης, αμφιβολίας, ευταξίας, σεξουαλικού περιεχομένου, επιθετικότητας

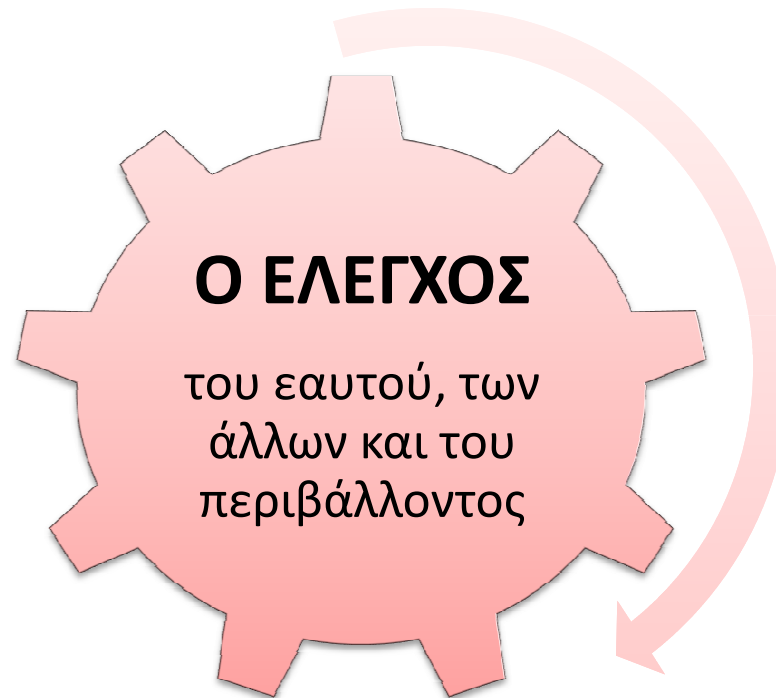
Καταναγκασμοί

Ανεπιθύμητες και επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές ή νοερές πράξεις

Μέτρημα, προσευχή, πλύσιμο χεριών, καθάρισμα, επανάληψη λέξεων, έλεγχος, αναζήτηση διαβεβαιώσεων

Αιτιολογία

Σωματόμορφες διαταραχές

Τα σωματικά συμπτώματα στερούνται οργανικής βάσης

Τακτικές ιατρικές επισκέψεις

Αιτιολογία

Νοσηλευτικές πρακτικές

Εγκατάσταση σχέσης εμπιστοσύνης για την αντιμετώπιση της άρνησης

Εκπαίδευση στη σχέση συμπτωμάτων και άγχους

Ενθάρρυνση της λεκτικής έκφρασης σκέψεων και συναισθημάτων

Καθοδήγηση στη χρήση της μεθόδου επίλυσης προβλημάτων

Ενεργοποίηση στρατηγικών αυτοφροντίδας

1. Σωματοποιητική διαταραχή

Επαναλαμβανόμενες επισκέψεις σε ιδιώτες
γιατρούς ή στο νοσοκομείο προς αναζήτηση
θεραπείας

Κατανάλωση φαρμάκων για ανακούφιση

2. Διαταραχή μετατροπής (υστερία)

Κινητικά συμπτώματα

(αφωνία, παράλυση άκρων,
τρόμος, δυσκολία κατάποσης
υγρής ή στερεάς τροφής)

Αισθητηριακά συμπτώματα

(τύφλωση, κώφωση, θάμβος
όρασης)

Σπλαχνικά συμπτώματα

(επίσχεση ούρων,
αναπνευστικές δυσκολίες,
κεφαλαλγία)

Το άτομο μπορεί να αποκομίζει δευτερογενή οφέλη από τη διαταραχή:
Χάρη στο σύμπτωμα αποφεύγει δυσάρεστα καθήκοντα ή απολαμβάνει προνόμια.

Η διάθεση του ατόμου δε συνάδει με τη σοβαρότητα των συμπτωμάτων:

Αδιαφορία

3. Διαταραχή πόνου

Ο πόνος δε
μειώνεται
σημαντικά με
τη λήψη
αναλγητικών

Εκδηλώσεις του πόνου

- Οσφραλγία
- Κεφαλαλγία
- Χρόνιος πόνος στην περιοχή της πυέλου

4. Υποχονδρίαση

Ένα σωματικό
σύμπτωμα
εκλαμβάνεται από
το άτομο ως
σοβαρό ή
απειλητικό για τη
ζωή του

Αιτιολογία

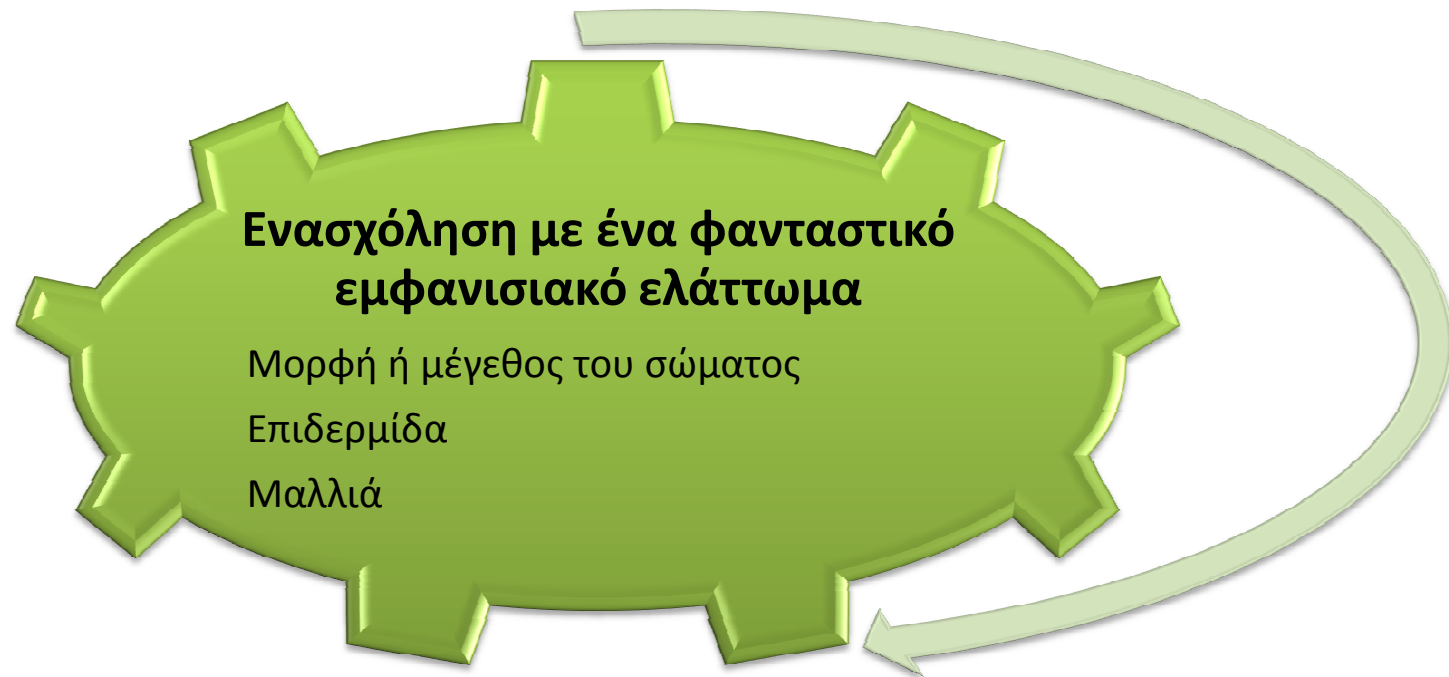
Σωματική πάθηση του ατόμου ή οικογενειακού προσώπου κατά τη παιδική ηλικία ή την ενήλικη ζωή

Ιστορικό πολλαπλών επισκέψεων
σε γιατρούς διαφορετικών
ειδικοτήτων ή αναζήτηση
πληροφοριών από άλλες πηγές
(π.χ. διαδίκτυο)

5. Σωματοδυσμορφική διαταραχή

Συμπεριφορές αντιμετώπισης

ΝΤΡΟΠΗ

- Αποφυγή ερεθισμάτων που θυμίζουν τα ελαττώματα (καθρέφτες)
- Αναζήτηση επιβεβαίωσης
- Αποκατάσταση των ελαττωμάτων (άσκηση, χειρουργικές επεμβάσεις, καλλυντικά)
- **Κοινωνική απομόνωση, κατάθλιψη, αυτοκτονικός ιδεασμός**

Τραυματική νεύρωση

Το άτομο βίωσε ή παρακολούθησε ή άκουσε για ένα τραυματικό ή απειλητικό συμβάν

- Π.χ. πόλεμος, βιασμός, σωματική επίθεση, απαγωγή, βασανισμός, εγκλεισμός, ομηρία, τρομοκρατική επίθεση, ληστεία, τροχαίο ατύχημα, φυσικές καταστροφές, θανατηφόρες ασθένειες

Συμπτώματα

Βιβλιογραφία

Eby L. & Brown N. (2010). *Η Νοσηλευτική στην Ψυχική Υγεία*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός.

Gabbard O. Glen (2006). *Η Ψυχοδυναμική Ψυχιατρική στην κλινική πράξη*, (Επιμ. Υφαντής Ν.Θ.). Αθήνα.
Εκδόσεις ΒΗΤΑ.

Hogan, M.A. (2011). *Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας*. Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD.

Lemperiere, T. (1995). *Εγχειρίδιο Ψυχιατρικής Ενηλίκων*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημείωμα Αναφοράς

Γκούβα, Μ. (2015). Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας. ΤΕΙ Ηπείρου.

Διαθέσιμο από:

<http://eclass.teiep.gr/courses/NOSH102/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ευαγγελία Ι. Κοσμά
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
Πολύπτυχο στην Κοινωνία της Πρώτης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την Ελλάδα
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει) μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

